

Ks. Edward Choma

Duszpasterz wojskowy, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej, pierwszy proboszcz parafii garnizony w Skierniewicach, bohaterski kapłan zamordowany w Katyniu. Skierniewiczanie.

Urodził się 26 grudnia 1889 r. w Złoczowie w woj. tarnopolskim, na dzisiejszych Kresach Wschodnich. Szkołę ludową ukończył w Chorostkowie w powiecie husiatyńskim. W latach 1901-1909 uczęszczał w rodzinnym Złoczowie do ośmioletniego państwowego gimnazjum (w II RP nosiło imię Króla Jana Sobieskiego) i po zdaniu egzaminu dojrzałości z oceną „uzdolniony”, wstąpił do Seminarium Duchownego we Lwowie. Święcenia kapłańskie otrzymał 4 sierpnia 1913 r. W czasie I wojny światowej pracował w szpitalu polowym armii austro-węgierskiej jako „freiwilliger Krankenpfleger” – pielęgniarz ochotnik. Powołany do służby wojskowej w c.k. austriackiej armii w Przemyślu był najpierw superiorem polowym, a potem ochotnikiem w szpitalu polowym nr 105, pełniąc tam funkcję kapelana. Jako kapelan 100. pułku piechoty armii austriackiej („Setki Cieszyńskiej”) był na froncie włoskim do końca października 1918 r.

3 listopada 1918 r. zgłosił się ochotniczo do służby w Wojsku Polskim we Lwowie i otrzymał przydział do oddziałów na odcinku III obrony Lwowa. Pełnił też obowiązki kapelana w szpitalu dla rannych. Po wypędzeniu z miasta Ukraińców, 29 listopada 1918 r. tego roku został przydzielony jako kapelan do 1. Pułku Strzelców Lwowskich. Od lipca 1919 r. był zawodowym kapelanem w stopniu kapitana. Od 11 lipca 1919 r., jako proboszcz 4 Dywizji Piechoty, był z wojskiem przez cały czas, najpierw na froncie polsko-ukraińskim, a potem w wojnie polsko-bolszewickiej, aż do jej zakończenia w 1920 r. W walkach tych wykazał się wielkim bohaterstwem. Wraz z dowódcą dywizji wyjeżdżał na pierwsze linie frontu, sam opatrywał rannych, zachęcał wszystkich do wytrwania na stanowisku i spełnienia swego obowiązku wobec Ojczyzny. Za wybitne zasługi bojowe, dzielność i wierną służbę ojczyźnie był wielokrotnie odznaczany m.in. Odznaką Honorową „Orleńta”, Krzyżem Niepodległości, Medalem Niepodległości, Medalem Pamiątkowym za Wojnę 1918-1921, Krzyżem Walecznych.

Do Skierniewic przybył wraz z 26 Dywizją Piechoty w październiku 1921 r. i objął stanowisko kierownika rejonu duszpasterstwa wojskowego. Znany był z płomiennych kazań i wystąpień, w których odwoływał się do patriotyzmu i pracy na rzecz nowo odradzającego się państwa polskiego, żołnierzy uczył czytania i pisania, wspierał również mniejszości narodowe wśród wojskowych. Na potrzeby wojska wyznania rzymskokatolickiego częściowo zaadaptował dotychczasową cerkiew prawosławną.

Od maja 1926 r. został mianowany pierwszym proboszczem parafii wojskowej w Skierniewicach. W styczniu 1930 r. został oddelegowany na stanowisko administratora parafii wojskowej w Słonimiu.

Z chwilą wybuchu II wojny światowej ks. st. kapelan mjr Edward Choma pełnił najprawdopodobniej posługę kapelana 72 pułku piechoty. Po wkroczeniu Armii Czerwonej w nieznanych okolicznościach 17 września 1939 r. dostał się do niewoli sowieckiej. Został zamordowany w Katyniu w kwietniu 1940 r. Pośmiertnie awansowany do stopnia podpułkownika przez prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego w listopadzie 2007 r.

Ks. kapelan
mjr Edward Choma,
kierownik Rejonu
Duszpasterstwa
Wojskowego
w Skierniewicach
w latach 1921-1926.
Proboszcz
parafii wojskowej
w latach 1926-1929
Zródło:
zbiory plk. Andrzeja Krysiaka

Ks. kapelan
mjr Edward Choma
Zródło:
zbiory plk. Andrzeja Krysiaka

Msza polowa
celebrowana przez
ks. Edwarda Chomę, 1923 r.
Zródło:
zbiory plk. Andrzeja Krysiaka

Ks. Edward Choma
celebujący mszę polową,
1923 r.
Zródło:
zbiory plk. Andrzeja Krysiaka

Krzyż Walecznych,
który otrzymał
ks. Edward Choma
za udział w wojnie
polsko-bolszewickiej

